

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt. — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Tegledi K. Lajos könyvkereskedésben,
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. alatt.)

Hirdetési díj:
 Negy huzamos petit sorért 3 kr. Nagyobb
 terjedelmű, több sorú hirdetések alkü-
 szerint jutányos aron vétetnek fel. Hely-
 díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónapló ára 30 kr.

Nyitási költségek minden petit sor
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. a.)

Készítők nem adnak vissza.

Fölhívás előfizetésre!

A Debreczen XXIV-ik évfolya-
 mának harmadik negyedére, mely július
 hó elsején kezdődött, előfizetést nyitunk
 bizalommal kérjük föl t. előfizetőinket
 előfizetéseik megújítására, valamint föl-
 kérjük azokat, kik előfizetési díjaikkal
 hátralékokban vannak, hátralékaik kiegyen-
 lítésére, mert mi is csak úgy felelhetünk
 meg nem csekély kötelezettségeinknek,
 ha az előfizetési díjak pontosan befoly-
 nak.

A Debreczen előfizetési ára:
Egész évre 10 frt. —
Fél évre 5 frt. —
Negyed évre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt. —

Vidéki t. előfizetőinket — a téve-
 dések elkerülése végett — arra kérjük,
 hogy az előfizetési díjakat egyszerűen e
 cím alatt sziveskedjenek beküldeni: »A
 Debreczen' kiadó-hivatalának, Debreczen' a.
 (Nagy-uj-utca, 1702. sz.)

A DEBRECZEN
 szerkesztősége és kiadó-hivatala.

Az oláhok.

Debreczen, július 2.

(K. B.) Havasalföld, a mai Románia,
 hajdanában Magyarország hűbéres tarto-
 mányai közé tartozott. A magyar nemzet
 védte Romániát a keleti hódítók és a
 török uralom ellen s midőn Magyaror-
 szág az óriási harcban elbukott, vele
 együtt bukott, a hódító zsákmányává lett
 Románia is, melynek népe, hogy nemze-
 tiséget föntrarthassa, nagy számmal vándor-
 dolt át Erdélybe, hol a magyar fejede-
 delmekben oltalmazókra talált.

A multban tehát az érdeknek min-
 den szála Magyarországhoz fűzte Romá-
 niát, mely csak úgy állhatott fön, ha a
 hatalmas Magyarország védő karjaira tá-
 maszkodhatott. E viszony a jelenben sem
 változott, mert Románia, Magyarország
 jó indulata nélkül, ma sem állhat
 meg az országok sorában, — de erről
 úgy a belföldi mint a romániai oláhok
 megelégedtek s önmaguk vesztére égő
 gyűlöletet szítanak Magyarország ellen.

A független Románia a helyett, hogy
 a jó szomszédi viszonyt épölni töreked-
 nék, kiadta a jelszót, hogy minden rom-
 mánt egyesíteni kell egy nagy Dákó-
 Romániában. A nagy Dákó-Románia map-
 páját már meg is csinálták s ez magá-
 ban foglalja nemcsak a mai Romániát,
 hanem Erdélyt és a királyhágóninenni
 Magyarországnak tiszántuli részét is. A
 mappa nagyon szépen ki van czirkal-
 mazva, csak az a nagy hibája van, hogy
 ezen ábrándos tervnek keresztül-vitelébe
 nekünk magyaroknak is van beleszó-
 lásunk!

Tudják ezt nagyon jól Romániában
 s azért hogy tervüket az igazság némi
 színében tüntessék föl az európai közvé-
 lemény előtt, azt akarják szemtelen inó-
 don elhitetni a világgal, hogy a magyar-
 országi oláhok rabszolgák módjára el-
 vannak nyomva s a romániai testvérek
 föl akarják őket szabadtani a magyar
 zsarnokság alól. Hajdan Bécsből izgatták
 a magyarországi oláhokat a magyar nem-
 zet ellen, most pedig Romániából folyik
 az izgatás s nem régiben is az oláh de-
 ákok alaptalan hazugságoktól hemzse-
 gő röpíratot bocsátottak ki a magyar nem-
 zet ellen.

Az izgatás a magyarországi oláhok
 közt fogékony talajra talált s a magyar-
 országi oláhok a mult hetekben tömeges
 deputációt menesztettek Bécsbe, a z
 os z t r á k c s á s z á r h o z, hogy a ma-
 gyarok zsarnoksága ellen panaszkodjanak.

Ő felsége azonban nem eresztette maga
 elébe a hazaárulókat.

A deputáció tagjai hosszú orral
 jöttek haza Bécsből, de azért a magyar
 kormány eszébe sem jutott gondos-
 kodni arról, hogy a hazaárulók elvge-
 mélt büntetésüket. A magyar társadal-
 om azonban, felháborodva a bécsi zá-
 rándoklás, kezdi érezetni velök, hogy
 mily nagyot vétettek a magyar haza el-
 len. A tordai nép macska-zenét rende-
 zett Ratiu ügyvédnek, a zárándok-csapat
 egyik vezetőjének, a kolozsvári ügyv di
 kamara fegyelmi uton óhajta a hazaárú-
 lásban részes ügyvédek megbüntetni,
 legutóbb pedig Aradon volt utcai zavargás
 — mely már polgárháboru jellegé-
 vel bírt — az oláhok miatt s mindenütt,
 hol a magyarság és oláhság érintkezik,
 a legfeszültebb viszony van köztük.

Hogy e feszült viszony milyen vég-
 zetes összeütközésekre vezethet: azt ma
 még belátni sem lehet. A jelenlegi hely-
 zet azonban tovább nem tűrhető. Diplo-
 mácziai uton oda kell hatni, hogy Ro-
 mániában a Magyarország ellen napiren-
 den lévő izgatások megszűnjenek, mert
 azt egy állam sem tűrheti, hogy saját
 állampolgárait külföldről felizgassák s
 polgárháboru idézzenek elő. Már pedig a
 magyarországi oláhok felizgatásának előbb-
 utóbb polgárháboru lesz a vége!

Ma még — ha a kormány erélye-
 sen hozzá látna a cselekvéshez — le-
 hetne segíteni a bajon, de a további tél-
 lenség és mulasztás óriási veszedelmeket
 idézhet elő, vissza hozhatja a Hóra és
 Kloska idejét, vagy pedig a Janku ural-
 mának borzalmas napjait.

Caveant consules!

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése jun. 30-án. —

A képviselőház csütörtökön letárgyalta a
 boszniai vasutról szóló törvényjavaslatot s meg-
 kezdte az italmérsi jövedékről szóló törvény
 módosítására vonatkozó javaslat tárgyalását.
 Neményi Ambrus rövid beszédben ismer-
 tette az első javaslatot, melyhez egyedül Lu-
 kács Gyula szólt, a függetlenség és 48-as
 párt részéről. A szónok kifejtette, hogy Bosz-
 nia és Hercegovina nem tartomány Ausztria-
 nak és Magyarországnak s így ott semmi ju-
 gunk sincs beruházásokra. Utalt arra a rokons-
 zenvre, a melyet Törökország és a szultán,
 Bosznia ez idő szerint való törvényes ura ré-
 széről tapasztal Magyarország s óva intette a
 kormányt, hogy ne tegye ellenségévé Török-
 országot, a melyre még szükség lehet Ma-
 gyarországnak is, meg a Habsburgoknak is. A
 ház kormányparti többsége rövidesen elfogadta
 a javaslatot. — Nagyobb vita indult meg az
 italmérsi jövedékről szóló javaslat felett, a
 melyet Hegedűs Sándor előadó ismertetett
 és ajánlott elfogadásra. Horánszky Nándor
 egy óránál tovább tartó beszédben bírálta a
 javaslat alkalmából a kormány pénzügyi poli-
 tikáját. Vádjaira Wekerle Sándor pénzügy-
 miniszter éles beszédben válaszolt, bővebben
 bizonyítgatva, hogy a szónok adatai és álli-
 tásai nem valók. — Okolicsányi László
 felszólalása az idő előrehaladott volta miatt
 péntekre maradt.

A képviselőház ülése július 1-én.

A képviselőház tegnapi ülésén folytatta
 az italmérsi jövedék módosításáról szóló ja-
 vaslatot és az ellenzék mindhárom árnyalata
 élénk részt vett a vitában. A kormánypartól
 ellenben csak egyetlen felszólalás történt: Lán g
 Lajos államtitkár. A vitát Okolicsányi
 László nyitotta meg szakértelemmel és felette
 rokonszenves előadással. Utána De és y Zoltán
 mondott az ellenzék által élénk tetszéssel fo-
 gadott beszédet, a melyben bőséges adatokat
 szolgáltatott annak bizonyítására, hogy a javas-
 lat igen lényeges terhet ró a fogyasztásra. Na-
 gyon figyelemre méltó és alapos volt I s s e k u t z
 Győző beszéde is, a mely különösen a kizáróla-
 gos jog kérdését helyezte élénk világításba.
 Holló Lajos beszélt ezután élénk hatással,
 kiterjeszkedve a regálékártalanítás körül ta-
 pasztalt visszaélésekre, a n ostani javaslatból
 eredő új terhekre és az adóreformra. Mindenek-

előtt e tárgyban tett észrevételeire reflektált
 Lán g Lajos államtitkár. Majd Horánszky Nán-
 dor beszéddel foglalkozott. Az államtitkár be-
 széde után Gaál Jenő csoportosította azokat
 az érveket, a melyek miatt az ellenzék Lán g
 Lajos felszólalása daczára sem fogadhatja el a
 javaslatot. A vitát folytatják.

BELFÖLD.

**Főrendek és az elkeresztelési kér-
 dés.** A lapunkban előre jelzett konferenciát,
 melyet az elkeresztelési kérdés tárgyában hi-
 vott össze a hercegprímás, már csütörtökön
 megtartották. Az értekezletről a főhivatalos a
 következő tudósítást közli: »Csütörtökön d. u.
 több főrendiházi tag értekezletre gyűlt össze a
 primási palotában a most szönyegen forgó
 egyház-politikai kérdések tárgyában. A herceg-
 prímás üdvözlőlvén a megjelenteket, megköszönte
 nekik, hogy meghívására eljöttek. Azután ki-
 fejtette az összejövetel célját. A választások
 után a kormány az elkeresztelési kérdés
 gyökeres orvoslása végett javaslatot tett, melyet
 a kormány eddig nyilvánosságra nem hozott.
 Közölte azután a főbb indokokat, melyeket a
 főrendiházban e javaslat támogatására fel fog
 hozni. Ezek után a jelenlévők közül többen fel-
 szólaltak. Mindnyájan helyeselték a herceg-
 prímás által felhozottakat és az a vélemény is
 nyilvánult, hogy a kormány által legutóbb el-
 foglalt álláspont a javaslat keresztültelét
 könnyíteni fogja. Most már igazán ideje, hogy
 végre valahára kivancsiak kezdjünk lenni Va-
 szary ama »modus vivendi«-jére, melyet oly
 feltékenyen eltitkolt mindeidig úgy a kor-
 mány, mint maga a hercegprímás.

A feketesárga zászló. Pár nap előtt
 közöltük a Reichswehr cikkét, mely módot
 ajánlott arra, hogy a feketesárga zászlót és
 a magyar nemzeti zászlót miként
 kellene egyesíteni a közös hadsereg jelvényévé.
 A K ö l n i s c h e Z e i t u n g egy Budapest-
 ról keltezett távirata szerint ez a terv a m a-
 g y a r o r s z á g g y ű l é s z a b a d e l v ű
 p á r t j á b ó l i n d u l t k i.

KÜLFÖLD.

A kolera. A Times legutóbbi száma
 újabb híreket közöl a koleraéről. Az említett lap
 pétervári levelezője feleliti, hogy az orosz köz-
 ponti hatóságok megtesznek ugyan minden in-
 tézkedést, hogy a járvány, mely az ország ha-
 tárában megjelent, ne terjedjen tovább, de a
 végrehajtás nagyon gyarló. Ehhez járul még az,
 hogy megbízható értesülések nem szereshetők,
 mert a hatóság megtiltotta minden erre vo-
 natkozó hír közlését. Csak június 26-án, a mi-
 kor a rubel áreszt szenvedett a kolera hírek
 behatása alatt, a kormány hivatalos lapja kö-
 zölte, hogy Baku, Urun, Ada, Askabad, Kaakba,
 Samarkand és más városokban összesen 149
 haláleset fordult elő 238 betegedés között.
 Ezek között volt egy vonatvezető is a trinscapi
 vasuton. — Ami Oroszországban az általános
 rettegést növeli, a valódi állapot eltitkolásán
 kívül az a körülmény, hogy az éhség következté-
 ben a parasztság ezrei oly sátnya egészségben
 vannak, hogy teljesen képtelenek lesznek ellent-
 állani a ragálynak, ha hozzájuk ér. Ha a ko-
 lera a Wolga torkolatához ér, akkor kétségtel-
 lenül bejárja az egész országot, úgy mint
 évekkel ezelőtt. Tervebe vették, hogy a kolera
 fellépése esetén betiltják a nisoni-nowgorodi vá-
 sárt. A kaukázusi kormányzáság mozgó kör-
 házakat állít fel, a melyek helységről-helysére
 továbbíthatók. A városok és tehetősebb magano-
 sok felszólították, hogy járuljanak hozzá ilyen
 körházak költségeihez.

**Bismarck herceg hazáját el-
 hagyni készül.** Bécsi arisztokrata körökben
 néhány nap óta híre jár, hogy Bismarck her-
 czeg legutóbbi bécsi tartózkodása alkalmával
 több ízben említette, hogy kedve volna Ausztria-
 Magyarországnak birtokot vásárolni. Mindenek-
 előtt Stájerországban venne kis birtokot, de
 ha Magyarországon találna alkalmas uradal-
 mat, hajlandó volna a megvételre. Vajjon e
 herczegnek teleleplülési szándéka is van-e, azt
 természetesen nem lehet tudni, de a hír elég
 érdekes, különösen most, midőn Bismarck her-
 czeg hazájában annyi megtámadatásnak van
 kitéve.

A király és a csehok hó vágya.
 Midőn Brünmben a morva-sziléziai mezőgaz-
 dasági társaságot bemutatták a királynak,
 Czapek J. földberelő egyenesen ugy nyilatkozott,
 hogy a cseh nép leghőbb vágya, hogy őfelsége
 magát cseh királyné koronáztassa meg. A ki-
 rály szó nélkül nyomban elfordult és egy más
 társasághoz lépett.

Utcai zavargás Aradon.

Aradon lobbot vetett a nemzetiségi for-
 rongás. Nagy utcai zavargásra ke-
 rült a dolog oláhok meg magyarok
 közt, mely vérengzéssel végződött.

A legnagyobb indignációval és méltat-
 lansággal kell, hogy kifakadjon minden tisztés-
 séges magyar ember a kormány tehetetlensége
 és tanácstalansága felett, melyet az oláh tü-
 netésekben kezdettől fogva tanúsított. A vá-
 lasztásoknál Szapary gróf az oláh agitátorok-
 kal »modus vivendi« keresett, hogy saját fen-
 tartását a nemzetiségekkel való alkudozások
 árán is megkísértse.

E kéz alatt való alkudozások és a meg-
 félemedés tüneteit magán viselő kapkodás ál-
 tal felbátorított elemek megfélemezése a kor-
 mány sem szellemi képességgel, sem lelki bá-
 torsággal nem bír. A most felszínre jutott oláh
 zavargások és a magyar faj és ország ellen
 való agitációk évek óta vannak előkészítve, s
 a mikor látja az egész ország, hogy a kormány
 a tüntetések megfélemezésére nem elég erős, a
 román kormány védelme alatt rendszeresen
 folytatott magyarelles üzemek elfojtására pe-
 dig monarchiának tekintélyének egész sulya
 nem elégséges: habár nem helyeseljük is, de
 értjük, hogy az így saját hazájában inzultált
 magyar faj túrelmét vesztve, a megtorlás esz-
 kéizehez nyul.

Ezért az a kormány felelős, a mely a
 mai napig tanácstalanul állott és az egész ma-
 gyar sajtó egyhangu felszólalása daczára vagy
 elég könnyelmű, vagy elég gyáva volt tétlenül
 végig nézni mindazt, a mi a bécsi tüntetés óta
 az országban bent és az országon kívül tör-
 tént. A lázadás sikeréhez nem is szükséges
 egyéb, mint ezeket az eseményeket tétlenül
 végig nézve, az ország különböző nyelvű és
 fajú polgárait a mesterséges és rendszeres lá-
 zítás útján egymás kipusztítására biztatni.

A zavargásról érkezett tudósítást itt kö-
 zöljük:

Arad, június 30.

Az aradi románok egy része nyilatkozo-
 tot tett közzé a Tribunalban, a melyben kijel-
 lentik, hogy egyetértének a császármemo-
 randumos testvérekkel.

E nyilatkozat miatt Aradon megbotrán-
 kozás észlelhető a társadalom minden rétegé-
 ben. Tegnapi számos tekintélyes és hazafias
 érzelmű aradi ügyvéd oda nyilatkozott, hogy e
 hazaáruló bandával nemcsak minden társadalmi
 érintkezést meg kell szakítani, de az aláírt
 ügyvédekkel a bíróság előtt nem fognak többé
 tárgyalni, mert ezek ügyvédi esküjüket egész
 nyíltan megszegték s a hazaárulók sorába
 léptek.

Az aradi ifjuság tagjai szintén nagyobb
 szababu mozgalmat szándékoznak megindítani.

Vasárnap pedig a dákórománok megtá-
 madták Cs. Endes Daniel hírlapíró, egy cikke
 miatt, a mely az »Arad és Vidékében« jelent
 meg ezzel a címmel: »Meg kell vetni a rom-
 máni hazaárulókat!« A románok egy nagy csa-
 pata, a mely legnagyobb részben preparandis-
 tákból és több parasztból állott, éjjel leste
 meg Endest, a mikor egy vendéglőből haza
 akart menni. Néhány jó barátja azonban már
 előre figyelmeztette Endest a veszélyre s ő
 ezért többedmagával ment haza. A románok
 mindazáltal megtámadták, de véletlenül sikerült
 neki megmenekülni. Egész éjjel órjratok czirkal-
 táltak a városban.

Mindez csak fokozta a különben is nagy
 elkéseredettséget és ma utcai demonstrációva
 fajult a dolog.

Ma késő este óriási néptömeg járta vég-
 ig Arad utcáit, mindenütt lehurrogatva az
 oláh hazaárulókat.

Kezdődött a dolog a szabadság-terén
 levő Wittmann-féle sörcsarnokban. Oncu Mik-
 lós dr. oláh ügyvéd és a neje, Mangra Vazul
 oláh lelkész és Stancu oláh tanár együtt va-
 csoráltak ott, mikor a szomszéd asztalnál egy
 Kiss nevű fiatal ember oda kiáltott feljűk:
 — Se treasca nationala!

Az oláh társaság erre, a botrányt elke-
 rülendő gyorsan elhagyta a vendéglőt és a kö-
 zeli színházépületben levő Zemplényi-kávéház
 nyílt helyiségébe ment.

Mikor a tüntetők ezt megtudták, nagy zsi-
 vajjal vonultak a kávéház felé. A tömeg ele-
 inte nagyobbára gyerekekből állott, de a zajra
 mindenfelől emberek siettek előre és csakha-
 mar egy intelligens elemekből álló nagy tömeg
 volt együtt a vértanuk szobra előtt.

Itt Kiss Ferenc, ugyanaz, a ki az oláh
 társaságot rákényszeríté, hogy távozzék a Witt-
 mann-vendéglőből, néhány gyujtó szót mon-
 dott. De a tömeg nem igen hallgatott rá, ha-

...társaságokhoz
 utorszövet,
 ÖNY,
 vászon
 zett,
 arafaszönyeg,
 GY
 tékban
 ott áron
 és Társa
 EN. kistemplombazár
 67—
 ben,
 liett).
 pület.
 sára hozni,
 zet.
 Fischer
 tudomá-
 az eddigi
 a n. ér.
 legdisze-
 vállalom s
 zolid ki-
 ula,
 el tutózt
 tin,
 tők
 50—

nem Kossuthot éltetve vonult a Zemplényi kávéház felé.

Az oláhok az utóbbi esteiken tüntetőleg nagy társaságban jelentek meg ebben a helyiségben. Hölgyek is voltak velük mindig.

A tüntetők körül vették őket, az oláhok ezt gunyos nevetéssel fogadták, a mi még inkább növelte a felháborodást.

Kiss Ferenczet bekisérték a rendőrséghez, de miután igazolta magát, azonnal szabadon bocsátották.

Kiss a rendőrségtől egyenesen a kávéházba ment, odalépett Oncu Miklóshoz és rákiáltott:

— Abczug oláh! Haza áruló!

Egyszerre csak egy ciztróhéj röpi a szék alá, mely körül az oláh vezérferiák ültek hölgyekkel. Nyomban azután mindenféle szeméttel kezdett behajjálni a tömeg, úgy hogy az oláhok a közönség óriási derültsége közben kénytelenek voltak bevonulni a kávéház belső termébe.

Itt aztán odament hozzájuk egy előkelő ur és felszólította őket, hogy hagyják el azonnal a kávéházat, mert különben a következő napokon maguk kell, hogy viseljék.

Oncu és Mangra látván, hogy a helyzet kezd veszélyes lenni, csakugyan eltávoztak a kávéházból.

Néhány oláh tanítóképző-intézeti hallgató, a kik törös botokkal voltak fölfegyverkezve, körülvette a társaságot és így akarta hazakísérni Oncut és társaságát.

E perczben a tüntetők körülfogták Mangrát és a papi ruhába öltözött honarútot leköpödték.

Egy Helcs nevű harmadéves theologus megakarván védelmezni Mangrát, kihuzta botjából a stiletét. De ebben a pillanatban a közelellők letépérték a földre s úgy elverték, hogy a fiatal embert véresen vitték be a Zemplényi-kávéházba, a hol néhány orvos bekötözte sebeit.

Oncu és Mangra ezalatt néhány rendőr őrizete mellett távoztak. A tüntetők nyomukban voltak, abczugolták az oláhokat s mikor az oláh vezérferiák már otthon voltak, akkor a tüntetők macskazenét rendeztek az ablakuk alatt.

Kiss Ferencz ekkor felkérte a tömeget, hogy oszlojon szét, és a tüntetők hazafias dalokat énekelve szét is mentek.

Az oláh diákok közül többen szenvedtek kisebb sérülést az oláhoktól s mikor az oláh vezérferiák már otthon voltak, akkor a tüntetők macskazenét rendeztek az ablakuk alatt.

Kiss Ferencz ekkor felkérte a tömeget, hogy oszlojon szét, és a tüntetők hazafias dalokat énekelve szét is mentek.

Az oláh diákok közül többen szenvedtek kisebb sérülést az oláhoktól s mikor az oláh vezérferiák már otthon voltak, akkor a tüntetők macskazenét rendeztek az ablakuk alatt.

Ejfélt volt már, mire a városban ismét helyreállott a csönd.

Határidő-naptár.

Július 2. A kereskedő ifjak dalkörének dales-telye a Margit-fürdőben.
Július 3. Presbyteri közgyűlés.
Július 5. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának havi ülése.
Július 9. Egyházmegyei bíróság ülése a b. rándi lelkész-választási ügyben.

Ujdonságok.

Kossuth Lajos születésének 90-ik évfordulója. Örömmünnepe lesz a magyar nemzetnek, nem pártünnepe ez, hanem országos ünnep, melyben minden igaz hazafi részt vesz. Kossuth Lajos nagy hazánkfia ez évi születésnapján, a 19-én tölti be születésének 90-ik évét. Kossuth Lajos szelleme és lelke bejárta az egész országot. A pártszellem háttérbe szorul, s az ország polgárait egy érzelem, egy gondolat hatja át, s millió torokból hangzik: **„Eljen Kossuth Lajos!”** Hangzik pedig ez a lelkesedés ama ünnepélyesével, megható bensőséggel, mely érezteti, hogy mi mindent fűz Kossuth Lajos dicső nevéhez a magyar. Most pedig, midőn a jóságos Isten megengedte nagy hazánkfianak, hogy ily magas kort érjen el, e napot nekünk emlékmünneppé, politikai ünneppé kell

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Az álarcz.

— Elbeszélés. —

Írta: DYHERN GEORGE BR.

Fordította: **Btró Irén.**

Nevelő szemekkel tekintett a férfirra; fehér arcán semmi változás sem látszott s monoton hangon mondá:

— És ön azt gondolta, hogy nagylelkű vallomásra szokással, könnyekkel felelek? Jókedvemnek pedig örökre vége lesz? Csalódot, gróf Hypolit; itt a kezem, maradjunk továbbra is jó barátok.

Keze jég hideg volt, a mint a gróffal kezelt fogott.

— Megmondtam önnek Lia, hogy jövőmnek nem vagyok ura. Rangomhoz méltó házasságot kell kötnöm.

— Ezt ön már régebben is tudta és én gondolhattam volna, de a mi körünknek az a hibája, hogy a pénzes zsákokat czimekkel szeretnék fölcsereálni, a mi legtöbbször úgy történik, hogy a leányok tönkrejutott barókhöz vagy grófokhoz mennek nőül. Ha érzelmeimet vesszük tekintetbe, azok keresztényiek. De vesszük véget az egész dolognak és ne vegyük olyan komolyan!

Ismét nevetett.

emelnünk, mely a legszentebb szemek kultuszával, felrészítésével, megszilárdításával, mérhetetlen fontosságú. Ünnepeje az egész ország é napot, minden város, falu, község, minden kunyhó. Mert a lelkes éljeneket, melyek e napon elhangzanak az országban, meghallja a százezreket, hontalan, agg remete. Megenyhítik szíveiket, megnyugtatják a felőt, hogy a magyar nemzet soha, de soha nem fog megfélekezni jogairól és kötelességeiről, melyeknek védelmében és teljesítésében ő a legdicsőbb példát adta.

Emeljük országos örömmünneppé e napot a következőképpen:

1.) E napon az összes templomokban fényes miséket tartanak;
2.) az a város, vagy község, mely még nem tisztelte meg magát arval, hogy Kossuth Lajost diszpolgárai közé sorolja, e napon ne mulassza el azt pótolni;

3.) a nagy emléknapon úgy a főváros, mint az ország összes városai, községeinek ablakai kivilágítassanak;

4.) az iskolákban szünet rendeltessek el;

5.) a m. tud. akadémia válassza megrendes tagnak, miáltal csak nimbuszát emeli;

6.) az összes megyékből egy nagy küldöttség menesztessék Turinba, hol szoval is tolmácsolják a magyar nemzet ragaszkodását nagy fiához;

7.) a nemzet közadakozásból letesítsen Kossuth alapítvány-t, melynek évi kamatai kulturális és magyarosodási czéla fordítandók;

8.) rakjuk össze filléreinket és emeljük Kossuthnak szobrot. A francziák Hugó Viktornak életében emeltek emléket, miért ne emelhetnénk mi Kossuth Lajosnak, az élő titánnak szobrot, annak a titánnak, ki a világszabadság, egyenlőség és testvériség buzgó apostola volt.

Tegyük méltóvá e napot, a nemzet ezredéves multjához méltóvá, mert elmulhatik újabb ezredév, míg egy oly tüneményeszerű alak fog születni, oly lánglelkű hazafi, mint Kossuth Lajos.

Legyen országos örömmünnepe e nap, melynek boldogságát fokozza, hogy az ünnepeket az ég kegyelméből jó egészségben érthette meg e napot.

Hadd kiáltssuk mi is bele az általános örömszóba: **„Eljen Kossuth Lajos!”**

Karczfalvi.

Tisza Kálmán a tüntető. Csáky Albin gróf vallás s közoktatásügyi minisztert Nagyváradon mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. Mindenkit meglepett, hogy egy püspöki városban így ünneplik az elkeresztelési rendelet aláíróját. A tüntetés nem a véletlen műve volt, de tervszerűleg előkészített. A bihari kaszinó, a melynek Tisza Kálmán az elnöke, inszenizálta a demonstrációt. Az előzménye ennek az volt, hogy mikor Csáky miniszter megérkezett Váradra, a fogadására elibe ment papság kissé hűvösen fogadta az elkeresztelési rendelet szerzőjét, ellenben Zichy Nándor grófot, a legkatholikussabb főurat, Csáky határozott ellenfelet, tüntető éljenzéssel ünnepelte. A jelen volt Tiszapárti notabilitásokat ez a szembeöltő distinkció bántotta. Megállapodtak a kaszinóban, hogy a népünnepe alkalmával elégtételt szolgáltatnak Csákynek. Így történt meg a nagy demonstráció a miniszter mellett.

Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara Borhy Gyula ügyvédet Kun-Szt-Márton székelylél a kamara névjegyzékébe folytatólag felvette; ellenben dr. Blantz Manó derecskai ügyvédet a kamara területéről való elköltözése folytán a listából kitörölte és Farkas Benedek ügyvédet Török-Szent-Miklós székelylél, a kamara listromába folytatólag felvette; Gödöz István turkevei ügyvédet pedig súlyos betegsége miatt az ügy-

véség gyakorlatától felfüggesztette, irodája részére Kovács László turkevei ügyvédet rendelte ki gondnokul.

Vasuti közgyűlés. A debreczeni fűzesabonyi-vasut r. társaság tegnap d. e. tartotta meg — Csavolszky Lajos elnöke alatt — évi rendes közgyűlést Debreczenben, a városbába nagyteremben. Az évi jelentés szerint az 1891-ik év négy utolsó hónapjában a vasut tiszta jövedelme 3101 frt 81 kr, ezt azonban nem osztják föl, hanem a f. évi jövedelemhez csatolják s ezegyütt kerül majd kiosztás alá. Az új vasuton utazott a 4 első füzeti hónapban 92,100 személy s a személyforgalomból az összes bevétel 32,661 frt 35 kr, az áruforgalomból eredő bevétel pedig 45,445 frt volt. Az igazgatóságba beválasztottak a régi tagok: Csavolszky Lajos, Zsendovics József, Simonffy Imre, Rásó Gyula, dr. Király Ferencz, Szálybely Gyula, Lipcey Tamás, Mandel Pál, Voltz Frigyes, Krutzner Győző. A felügyelő bizottságba beválasztottak rendes tagokul: György Endre, Ferenczy Elek, Grisz Károly. Póttagokul: Kovács Sándor, Bekéssy László, br. Vay Elemér. A közgyűlés utasította az igazgatóságot, hogy miután a zónaterrifa a személyforgalomban a vasut megnyitásától fogva már életbe van lépeltve és eredmények feletle kielégítő, tegyen lépéseket a teher-áru díjszabás leszállítása iránt is és erre nézve kezdjen tárgyalásokat a m. kir. államvasutak igazgatóságával. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Tengerre magyar! A debreczeni dalegylet kirándulást tervez Fiuméba s erre vonatkozólag a következő közhírvást intézte a testvér dalegyletekhez: **„Kedves dal-testvérek!** Dalegyletünk kebelében felmerült az eszme, hogy közvetlenül az augusztusi dalverseny után egy kirándulást kellene tennünk Fiuméba és vidékére. Mi hát ezen tervet megvalósítandók, összeállítottunk egy uti tervet s egyuttal érintkezésbe léptünk a főváros egyik tekintélyes menetjegy irodájával s az onnan nyert információk alapján az uti terv most már következő lesz: Aug. hó 19-én indulás Budapest-ről este 9 órakor. Aug. 20-án érkezés Fiuméba este 6 óra 40 perczkor, elszállásolás és vacsora. Aug. 21-én reggeli, azután kirándulás Abbaziába s onnét vissza Fiuméba, ebéd Abbaziában, vacsora s lakás Fiumében. Aug. 22-én reggeli, ebéd Fiumében, délután 4 órakor indulás hajón Velenczébe. Aug. 23-án érkezés Velenczébe reggel 6 órakor, reggeli, ebéd vacsora, lakás. Aug. 24-én reggeli, ebéd, vacsora, lakás. Aug. 25-én reggeli, ebéd, vacsora lakás, éjjel 11 órakor indulás. Aug. 26-án érkezés hajón Triesztbe. Reggel 9 órakor ebéd, vacsora, lakás, közben kirándulás Miramaréba és vissza. Aug. 27-én Triesztben reggeli ebéd, vacsora. Aug. 28-án indulás reggel 5 órakor hajón Fiuméba, érkezés Fiuméba este 9 óra 30 perczkor. Vacsora, lakás Fiumében. Aug. 29-én reggeli Fiumében, indulás d. e. 10 órakor. Aug. 30-án érkezés Budapestre 7 óra 55 perczkor reggel. Ezen összesen 10 napra terjedő utat meg lehet tenni II. osztályon 90 frtéért, III. osztályon 75 frtéért, mely összegbe bele van számítva a lakás, étkezés, kirándulások és vezetők költsége is, csak az utközbeni étkezés nincs, a mi: nem is sok szükség volna, tehát 10 napi uti költsége oly csekélység, hogy azt egy kis takarékossgal mindenki megbírhatja, még a szerényebb viszonyok között élő ember is. Midőn tehát dalegyletünk ezen uti terv valószínűsítésére a mozgalmat ezennel megindítja, felkéri a testvér dalegyletet, miszerint megbeszélvén a dolgot, nyilatkoznai méltóztassék az iránt, hogy nem lenne-e hajlandó csatlakozni hozzánk? Természetesen szükséges volna megnyerni többeket még a dalardán kívül állók közül is. Ha a terv tetszésére talál, mindenesetre kérjük velünk tudatni, hogy körülbelül hány egyenre számíthatunk, (nők sincsenek kizárva) hogy a menetjegy irodával a szerint intézhessük el

nyelvek mint emészték fel a szöveget. Mikor az álarcz hamuvá lett, elfordította arcát a tüztől s a tükrök élébe lépve így gondolkodott: a tapasztaltak által nem leszek jobb, mert annyira szerettem e férfit, mint a mennyire most gyűlölöm. Ha olyan asszony leszek, ki egész életén át álarczot visel, ki mindig vidám és mégis sirni szeretne, ki másokat úgy mint magát megcsalja, úgy annak ez a szomorú óra lesz az oka. Uralkodtam magamon, hogy ne lássa megvetett szerelmem és összetört reményeim miatti bánatomat s most a világ gunyos megjegyzéseit sem akarom hallani.

Ötözködni akarok a sétatához! mondá a szalonba lépő szobalánynak.
Fél órával később lassan haladt anyja mellett a sétatéren, hol az előkelő világ ez időben összegyűlti szokott. Joachim asszony bámulva tapasztalta leánya szokatlan jókedvét, ki nevetve beszélgetett, az ismerősöket pedig a legvidámabban köszöntötte.
Sohasem látta szebbnek, mint ezen napfényes téli napon, melynek hideg lehetete hiába próbált szintelen arczára rózsákat varázsolni. Lia tudta, hogy őt mindig bámulják s ezért vidámnak akart látszani. Most egyszerre a sétatól közt Hypolit gróft pillantotta meg, ki udvariasan köszönve, el akart mellettök haladni. Lia megszólította, hangosan kívánt neki szerencsés utat és egy nevelőbeli barátójének, ki abban a városban lakott, mely ezután Hypolit lakhelye lesz, üdvözlését küldte. Mindezt oly ártatlan modorban mondta, hogy minden-

a dolgot. A szervezési munkálatokat mi végezzük, de csak oly egyéneket jelentsenek be, a kikről fel is tehető, hogy el fognak jönni. Minden esetre szükséges, hogy a jelentkező midőn aláír, egyuttal legalább 5 frtot előlegül fizessen le, mely előleg azután elmaradás esetén nem adatik vissza. Az indulás előtt pedig 4—5 nappal az egész ki lesz fizetendő. Netalán kérdésekre szívesen szolgálunk magyarázattal. Debreczen, 1892 június 17. A bizottság.

Pápák tréfái. A pápák közt sok rendelkezett jó humorral. Midőn XIII. Leo, akkor még Pecci bíbornok, nunczius volt, Brüsszelben egy belga gróf ebéd idején megakartá bosszantani, vagy legalább zavartba hozni de emberére talált. M gmutatta a nuncziusnak egy levetkezett szép hölgy arczképét. A bíbornok szótlanul nézte meg és szárazon mondá: »Szép asszony — talán a grófé?» A nevetők az ő részén voltak, mert a gróf szomorú házassági viszonyai a társaságban általánosan ismertek voltak, — vagy legalább — híreszteltettek. — Midőn III. Napoleon elvesztette a spanyol csatát, az akkori pápa, Pio Nono így nyilatkozott: »Ah, Napoleon, a perdu ses dents!» (Napoleon elvesztette »fogait«, vagy magyarosabban »beletört a fogát.«) — X. Ince pápához egy ízben elment egy alchimista s felajánlotta neki a bőlces követ, a mivel aranyt lehet csinálni. A pápa érdeklődni látszott a dolog iránt, pénzügyei rosszul állottak. A tudós ekkor azt kérdezte, mi lesz a jutalma. A pápa erre a mellékzobába ment s egy nagy zacskóval tért vissza, mit az alchimista kebebe nyomott. »De szentséges atyám — hűledzett az ezermes ér — hisz semmi sincs benne!« »Nos — válaszolt a pápa ketenesen — ha te fiam aranyat tudsz csinálni, úgy bizonyára nem hiányzik egyebet, csak egy zacskó, a mibe beletegyed.«

A kikötött önkéntes. Miskolcra írták a következő épületes históriát: J. R. III. éves orvosnöv ndék, a ki a miskolci 29. számú vadász-zászlóaljnál végzi önkéntesi szolgálatát, e napokban valami csekélység miatt husz napi kaszárnyafogságot kapott. A szerencsétlen önkéntes egyízben elhagyta százada körletét s lement az első emeletről a kaszárnya földszintére, a miért büntelték, »ájnözébe« jutott. Másnap, midőn előírás szerint rapporton jelentette büntetésének letételét, főhadnagya, Rott egy ép oly rábiátus, mint kiméletlen ember, kevesnek tartván az önkéntes büntetését, durván ráírvált, elhalmozta a nála sokkal magasabb intelligenciájú embert a legsértőbb kifejezésekkel s kikötötte. S az egyébként jóvalavó, müvelt fiatal embert, csakugyan kikötöttek, holott a »Dienst-Reglement«, melyet pedig a dicső armádia minden czugjának, a táborszerenyágytól le a közlegényig evangéliumként hirdetnek, a meghatározottabban megszabja, hogy e büntetést, melynek kinbjairól bekés czibileink fogalmat sem alkothatnak, csak erkölcsi érzéktől teljesen megfosztott, féktelen lementett, müveletlen individuumokkal szemben lehet végző eszközül alkalmazni. Az elkeresztelőt és a szegényét sirva állotta ki a szegény önkéntes ezt a hallatlan büntetést. De a szenvedések pohara még nem telt be csordulig, mert ma nap, midőn elkinözött testtel a gyakorlaton valami mozdulatot nem eléggé gyorsan végeztét, a főhadnagyi bestiahoz illő düvel rohartt és megkardlapozta. Az e-et hire rögtön elterjedt a városban s mindenhol a legmelyebb felháborodást és méltatlankodást keltette, annyival inkább, mert Miskolcon rövid pár hónap alatt ez már a harmadik eféle eset.

Egyház. A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1892-ik évi július hó 3-ik csopjan d. e. 1/11 órakor közgyűlés tartatik. Tárty: folyó ügyek.

A papkisasszony elfogatása. Bukarestből jelentik, a P. Ll.-nak, hogy Simli Mariska kisasszonyt, ki papi ruhát hord és már bizonyos tekintetben országos hírnévre vergődött, ki a tavasszal Debreczenben is megfordult, az oláh fővárosban elfogták. Ugyanis a kisasszony Bukarestben apáczaruhában járt és állítólag az erdélyi román deákok részére pénz-

kit félrevezetett. A gróf zavartan köszönve távozott.

— Ne kérdezd anyám, felelte Lia anyja csodálkozó megjegyzésére. Nagyon bohó voltam.

Lia szülei hozzá voltak szokva, hogy lányuk keresének engedjenek.

Bámulói voltak szépségének, bár arcza sápadt és szabálytalan volt és nem tartották lehetetlennek, hogy lányuk a fiatal, szép és gazdag gróf felesége lesz. Joachim bankar korábban szép összeg pénzt gyűjtött, melynek segítségével nagy házat vitt.

Hypolit megszerezte Liát az álarczos báliban. A bankár vendégszerető házánál minden héten nagy társaság gyűlt össze, kiváló müvelt személyekből; Hypolit rendes vendég volt köztük s mert az ezredes által adott unalmas balon kívül, hol a táncolásra nem volt elég hely s hol — mellesleg megjegyezve — az ember örülhetett, ha a szegényes buffetben egy sült almához juthatott — egyéb szórakozása nem volt, annál inkább vágyott a bankárékhöz.

Itt művészeket talált, kik nemcsak elmes társalgás, hanem zene és szavaltat által is perczekké varázolták az órákat. A zsidók, kik jelen voltak, szintén műveltség és szellemesség által tüntek ki és tudtak jól hallgatni, mely érelyt zenei előadásoknál nem lehet eléggé nagyrabecsülni.

(Folyt. köv.)

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin,
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők
SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 51-

LÄHNE INTÉZET

SOPRONBAN.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reáliskolai és VII. osztálybeli növendékek előkészítése.

ÚJ NÖVENDÉKEK

a szüneti két hónapon is felvétetnek.

Értesítővel, prospektussal szívesen szolgál

(261.) 5-16. az intézet igazgatósága.

Férfi chifon ingek
a hírneves Scholl-féle chifonból
1 frt 90 kr., 2 frt 20 kr., 2 frt 60 kr.,
GALLÉROK,
KEZELŐK,
NYÁKKENDŐK,
harisnyák, keztyűk.
Napernyők.
esernyők.
Kész mosó gyémek ruháskák,
Brassói posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.
SZABÓ LAJOS FIAI
ÜZÉGNÉL.
(8) 79.-

ÜZLETHELYISÉG Debreczenben,

kereskedelmi- és iparbank palota (a megyeház mellett).

FIÓKÜZLET: H.-Böszörmény, Bazár-épület.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a

„KEGYELET”
temetkezési intézet,

mely **Kernáts és Fischer** cég alatt vezetett, — Fischer János urnak a cégből történt kilépése folytán, azt

Kernáts Gyula

cég alatt tovább vezetni fogom.

A midőn a fenti körülményt a n. é. közönségnek tudomására hozni szerencsém van, egyttal tudatom, hogy az eddigi árakat **tetemesen** lejjebb szállítottam, a miről is a n. érd. közönség **meggyőződést** szerezhet.

A legegyszerűbb temetések rendezését a legdiszesebbig a legnagyobb pontossággal és a legolcsóbban elvállalom s eszközlöm.

Kérve a n. é. közönségnek becses bizalmát és támogatását és én biztosítom a **legtisztességesebb** és szolid **szolid kiszolgálásról**,

(275.) 3-20.

alázatos szolgálja

Kernáts Gyula,

„KEGYELET” temetkezési intézet

Üzlet átalakítás
miatt a
legújabb nyári
NŐI RUHA
kelmék is tetemesen leszállított árban ajánlatnak:
Egy méter valódi francia batist 52 kr.
» » » » batist rayé 60 kr.
» » » » atlas satin 60 kr.
» » » » de l'aine 80 kr.
» » » » tiszta gyapju ruhaszövet 100 cm. széles 60 kr.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

Debreczen, kistemplombazár,

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

(256.) 11.-

Csúsz, kősvény, tagessagotás, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utazások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő. 492. (III.) 18-17.

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparágához és minden darab mellett jótállás,

Épület-vasalások és kátránytető-lemezek.

rúdvasak, lemezek, VASTARTÁLYOK,

legfinomabb öntött acélok és fémek.

Gazdasági-, kerti-, házi és konyhafelszerelések,

Kerti-lóczák és vas-butorok, árnyékszék-closettek és vízvezetési kagylók.

AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK, KONYHÁK,

Tizedes és egyensúly mérlegek

legjobb minőségben,

Peronospora szőlőpenészgomba **fecskendőgépek**

legjobb rendszer (részletfizetésre is.)

Tűz- és betörés elleni pénzszekrények,
kirakat- és ajtó acél-redőnyök.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA

(6.) **vasnagykereskedés** 46.-
DEBRECZEN, YÁROSHÁZÁBAN.

